



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**

Avdelning 30

**DOM**

2018-05-03

Meddelad i Stockholm

Sida 1 (6)

Mål nr  
3864-18

**KLAGANDE**

Samskapa behandling AB, 559056-5023  
Nya Torg 1 B  
242 31 Hörby

**MOTPART**

Nacka kommun  
131 81 Nacka

**SAKEN**

Offentlig upphandling

<b>KONKURRENSVERKET</b>	
2018-05-04	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår Samskapa behandling AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 964830

<b>Postadress</b>	<b>Besöksadress</b>	<b>Telefon</b>	<b>Telefax</b>	<b>Expeditionstid</b>
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: <a href="mailto:forvaltningsrattenistockholm@dom.se">forvaltningsrattenistockholm@dom.se</a>		
		<a href="http://www.domstol.se/forvaltningsratt">www.domstol.se/forvaltningsratt</a>		

**YRKANDEN M.M.**

I målet aktuell upphandling avser ramavtal avseende HVB för barn och ungdomar, dnr SOCN 2017/221. Upphandlingen genomförs genom ett förenklat förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingen består av fyra anbudsområden, för vilka ramavtal ska tilldelas var för sig. Av tilldelningsbeslut som fattades den 9 februari 2018 framgår att Samskapa behandling AB:s (bolagets) anbud för verksamheterna HVB1 och HVB2 förkastats avseende anbudsområde 2 med motiveringen att målgruppen på IVO-tillståndet inte motsvarar anbudsområdets målgrupp. Anbudsområde 2 i tilldelningsbeslutet är detsamma som anbudsområde 4 i upphandlingsdokumentet.

Bolaget ansöker om överprövning och anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Anbudet har felaktigt förkastats utifrån kriterier som inte framgår av upphandlingsdokumentet. Det stämmer att bolaget inte har funktionsnedsättningen neuropsykiatri, alternativt en av diagnosbeskrivningarna inom ramen för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, beskriven i tillståndsbevis från Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Bolaget har försökt ansöka om tillstånd för denna målgrupp hos IVO men inte beviljats sådant. I nyare tillståndsbeslut från IVO kan inte målgruppen personer med neuropsykiatriska funktionshinder ingå, eftersom neuropsykiatri anses vara en angelägenhet för hälso- och sjukvården. Detta är en absolut förändring från tidigare tillståndsförfaranden. IVO har uppgett att det går att ta emot ungdomar som har en neuropsykiatrisk diagnos i ett HVB, men då utgör anledningen till placeringen s.k. social problematik. Vidare ska det då vara fråga om att det är den sociala problematiken som ska behandlas, och inte funktionsnedsättningen i sig, samt att den behandling som erbjuds ligger inom socialtjänstens ansvarsområde. IVO har på förfrågan uppgett att tillståndsprövningen har varierat och att verksamheter som haft tillstånd länge kan ha målgrupper/innehåll som inte stämmer med den typ av tillstånd

som beviljas i dag. Efter att ha gått igenom IVO:s omsorgsregister över tillstånd kan bolaget konstatera att samtliga har tillstånd som härrör från den tid då länsstyrelsen eller Socialstyrelsen var tillståndsmyndighet. Dessa anbudsgivare kan sedan ha gjort förändringar i sina tillstånd, t.ex. bytt föreståndare, vilket gör att deras senaste tillståndsbevis kommer från IVO. Vissa av anbudsgivarna har en målgrupp som enbart benämns med termen ”neuropsykiatri”, men av målgruppsbeskrivningen framgår inget om den sociala problematiken, vilket är tillbörligt i ett tillstånd inom ramen för socialtjänstlagen. Urvalet i aktuell upphandling strider mot IVO:s förhållningssätt och har gynnat leverantörer som har tillstånd från tidigare tillståndsmyndigheter på ett otillbörligt sätt. Korpbergets behandlingscenter AB, som har rangordnats på första plats i tilldelningsbeslutet för anbudsområde 2, har beteckningen ”beteendestörning” i sin målgruppsbeskrivning, men har inte neuropsykiatri eller någon annan diagnos inom det som anses vara neuropsykiatriska funktionsnedsättningar angivet. Beteendestörning är inte detsamma som en diagnos inom neuropsykiatri. Vidare framgår det inte av upphandlingsdokumentet punkten 1.5 att neuropsykiatri eller någon av diagnoserna inom området behöver återfinnas i tillståndsbeslutet alternativt tillståndsbeviset. Det har således saknats tydliga kriterier i upphandlingen för vad som faller inom anbudsområde 2.

Kommunen bestrider bifall till ansökan och anför i huvudsak följande. Kommunen har genomfört upphandlingen i enlighet med LOU och de grundläggande EU-rättsliga principerna. Upphandlingsdokumentet i allmänhet och kvalificeringskriterierna i synnerhet uppfyller kraven på likabehandling och transparens enligt LOU. Syftet med att begära ett tillstånd för verksamheten, utfärdat av IVO, är att uppfylla socialtjänstlagens krav. Kommunen bestrider bolagets uppgifter om att endast utförare med tillståndsbevis från tidigare tillståndsmyndigheter kan erhålla ett beslut om särskild inriktning för målgruppen motsvarande neuropsykiatriska

funktionsnedsättningar, utöver psykosociala problem. Av samtliga vinnande anbud inom anbudsområde 2 har elva anbudsgivare giltiga tillståndsbevis från IVO motsvarande den efterfrågade inriktningen hos målgruppen. Kommunen instämmer i att behandling av exempelvis neuropsykiatrisk funktionsnedsättning i sig tillhör hälso- och sjukvårdens område. Det innebär emellertid inte att ett HVB inte kan ta emot denna målgrupp förutsatt att det därtill finns en social problematik som dessutom utgör grunden för placeringen.

## **SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

### **Tillämpliga bestämmelser**

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (4 kap. 1 § LOU). Om den upphandlande myndigheten har brutit mot dessa grundläggande principer eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (20 kap. 6 § LOU).

### **Upphandlingsdokumentet**

Av upphandlingsdokumentet punkt 1.5 framgår bl.a. att anbudsområde 4 (dvs. anbudsområde 2 i tilldelningsbeslutet) gäller behandlingshem för barn/ungdomar som förutom psykosociala problem också har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Barnet/ungdomen ska efter behandlingen ha en så god relation som möjligt med sina familjer och därför är det viktigt att verksamheten har ett tydligt familjeperspektiv och att

föräldrar samt övrigt nätverk ska vara delaktiga i behandlingen om det inte bedömts strida mot barnets/ungdomens bästa.

I punkt 2.4 anges bl.a. att utföraren ska ha ett sådant tillstånd som krävs för att tillhandahålla tjänsten.

I upphandlingsdokumentet punkt 2.8.1 anges bl.a. att verksamhetsansvarig ska vara godkänd av IVO för den verksamhet som omfattas av anbudsområdet. Som bevis på detta ska utföraren bifoga kopia på verksamhetsansvariges IVO-tillstånd. I det fall IVO-tillstånd är under ansökan ska kopia på ansökan bifogas anbudet.

#### **Förvaltningsrättens bedömning**

Förvaltningsrätten anser att rimligt informerade och normalt omsorgsfulla anbudsgivare måste förstå kraven i punkterna 1.5, 2.4 och 2.8.1.

Förvaltningsrätten håller med bolaget om att det av 1.5 inte framgår vad tillståndet från IVO ska innehålla. Av det kravet framgår det enbart att det upphandlade föremålet ska vara behandlingshem för barn/ungdomar som förutom psykosociala problem också har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Kraven på vad det efterfrågade tillståndet ska omfatta framgår i stället av 2.8.1, som måste läsas tillsammans med punkten 1.5. Sammantaget innebär kraven att tillståndsbeviset ska omfatta sådan verksamhet som avses i anbudsområdena. Det är ostridigt att bolaget inte har funktionsnedsättningen neuropsykiatri eller någon av diagnosbeskrivningarna inom ramen för neuropsykiatrisk funktionsnedsättning angivet i sitt tillståndsbevis från IVO. Förvaltningsrätten anser därmed att bolaget inte visat att det varit fel att utesluta bolaget på det sätt som kommunen gjort. Rätten anser inte heller att bolaget visat att Korpbergets behandlingscenter inte borde rangordnats på första plats. Beträffande vad bolaget anför om att verksamheter med äldre tillstånd har gynnats på

bekostnad av verksamheter med nyare tillstånd anser rätten att inte heller vad bolaget anför i den delen är tillräckligt för att bolaget ska anses ha visat att skäl för ingripande finns. Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att vad bolaget anför inte visar att kommunen i den aktuella upphandlingen har brutit mot bestämmelserna i LOU. Grund för ingripande mot upphandlingen föreligger därmed inte. Bolagets ansökan ska därför avslås.

#### HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (DV 3109/1A LOU).



Ulrika Sandell

Rådman

My Lorenius har föredragit målet.



## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

---

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

### Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

*Forts. nästa sida*

## Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

## Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.